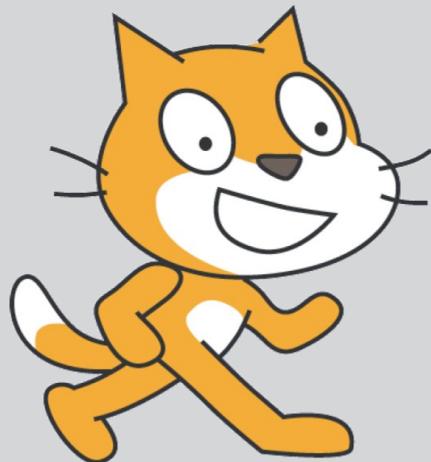

Alustame algusest

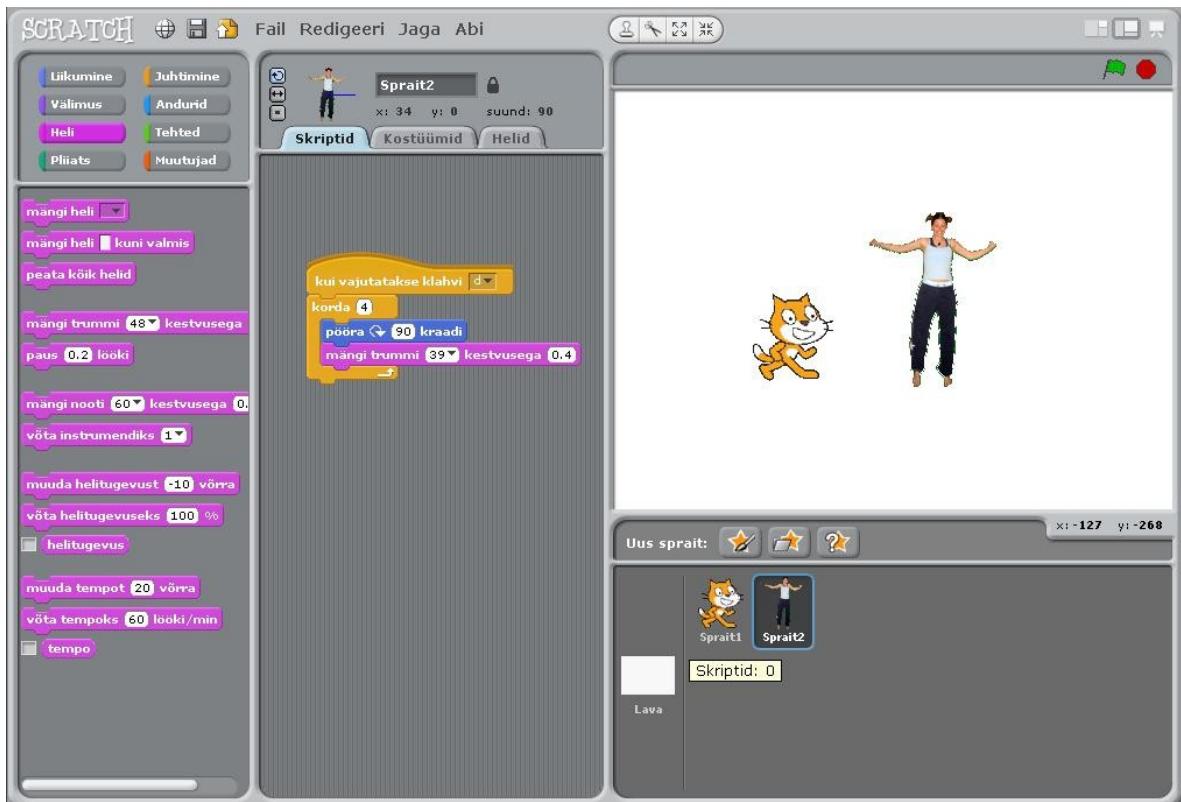
SCRATCH

Getting Started

versioon 1.4

<http://scratch.mit.edu>

SCRATCH on uus programmeerimiskeel, mis lubab sul endal luua interaktiivseid animatsioone, lugusid, mänge, muusikat, taiseid jm

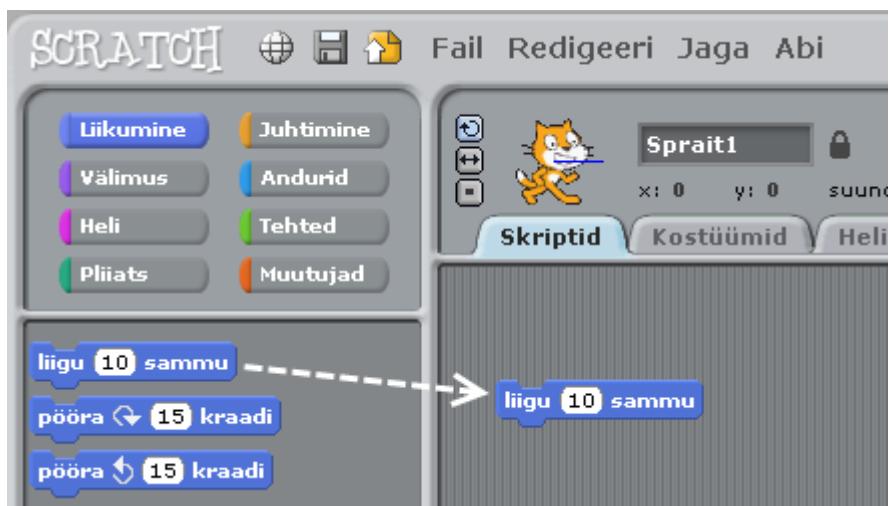
Scratch'i saab kasutada erinevates keeltes, sh ka eesti keeles.

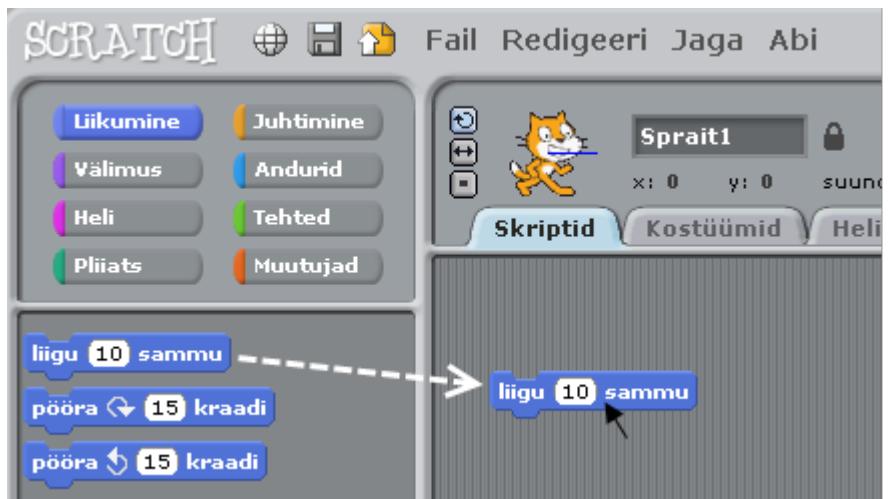
Scratch'i saab alla laadida aadressil
<http://scratch.mit.edu>

1

Paneme liikuma

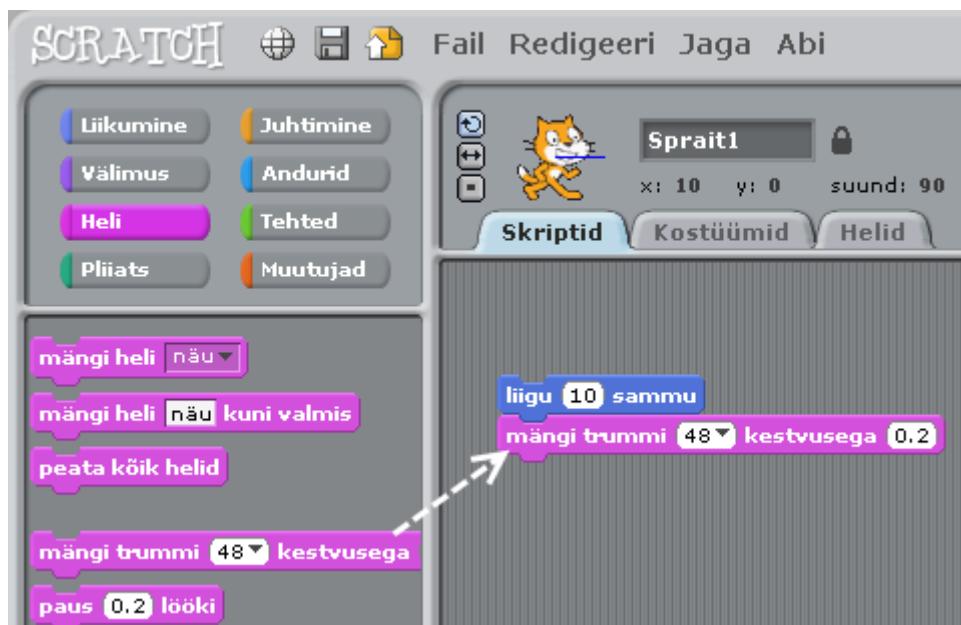

Lohista plokk **liigu** skriptide alasse.

Klõpsa plokki ja sprait kiisu liigub 10 sammu paremale

2 Lisame heli

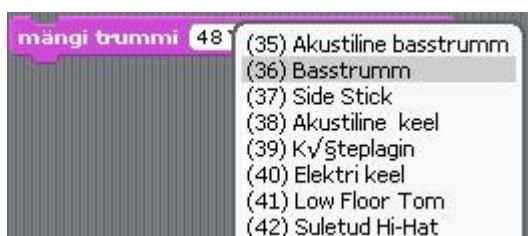

Lohista skripti alasse plokk **mängi trummi** ja ühenda see plokiga **liigu**

Klõpsa suvalist plokki ja kuula

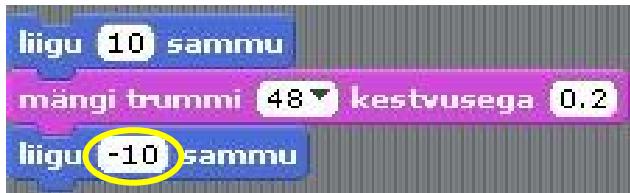
*Kui trummi põrinat ei ole,
vaata kas kõlarid on sisselülitatud!*

Sa võid valida menüüst

mõne teise trummi (heli).

3 Alustame tantsuga

Lisa teine plokk **liigu** ja sisesta valgesse avasse -10.

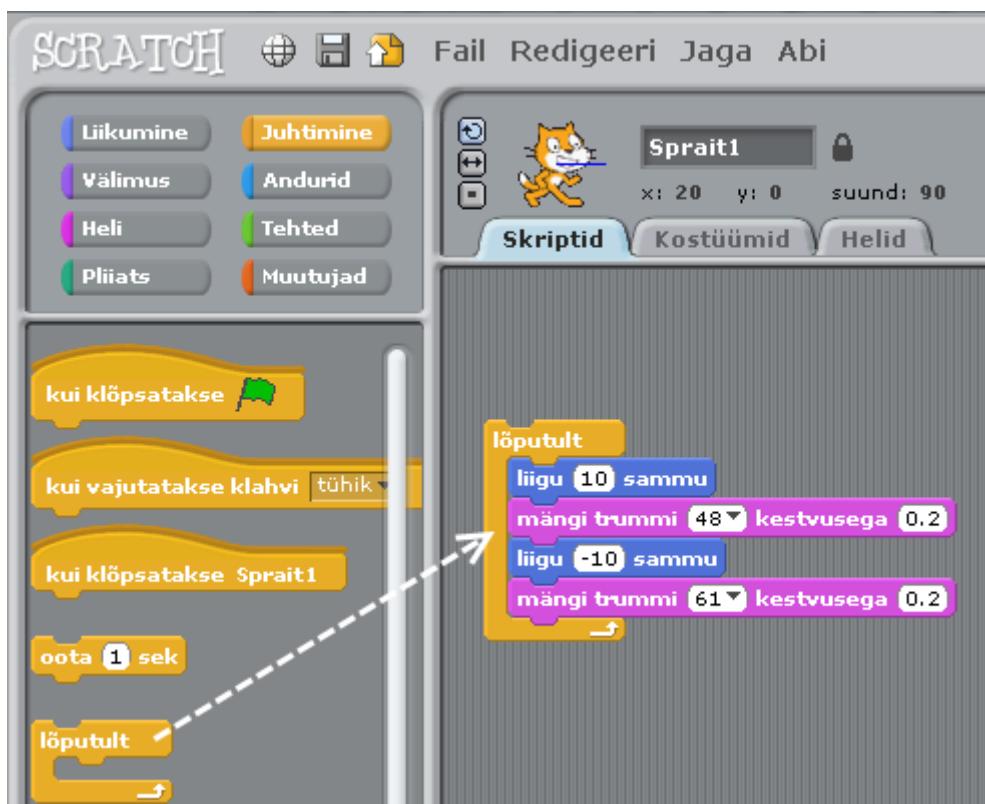
Klöpsa suvalisel kohal ja vaata mis toimub.

Lisa veel üks plokk **mängi trummi**, Vali teine trumm ja klöpsa käivitamiseks.

4

Jäille ja jäille

Lohista plokk **lopult** skripti alasse ja pane see plokkide pinu ümber. Pinu peab minema plokki **lopult** "suu" sisse.

Pinu lohistamiseks hoia seda hiirega ülemisest plokist.

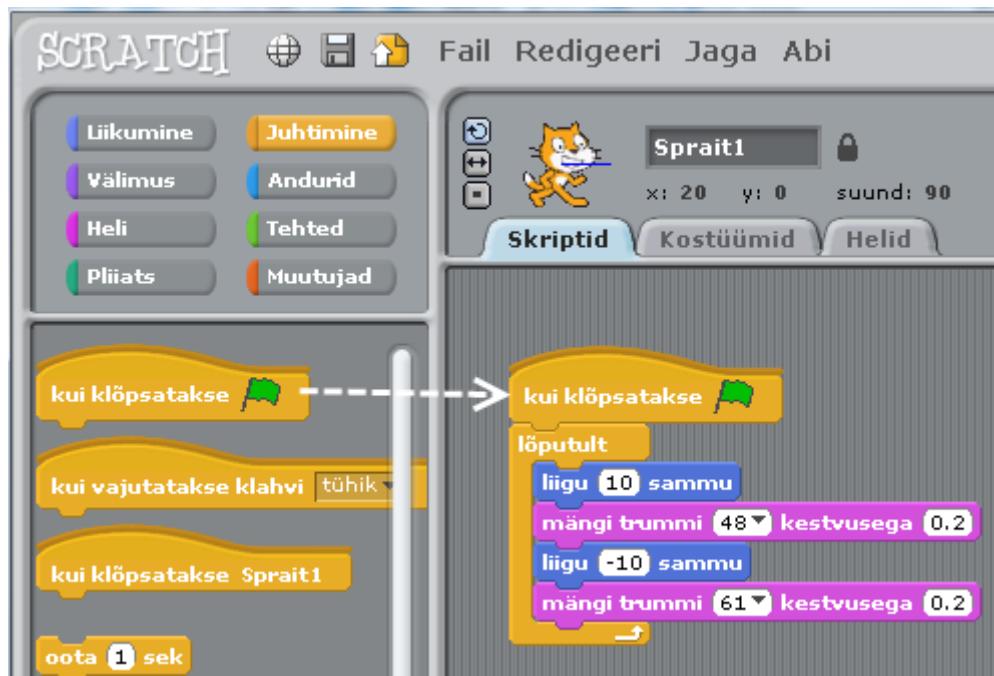

Käivitamiseks tee klöps

Peatamiseks klöpsa punast nuppu lava ülemises parempoolses nurgas

5 Roheline lipp

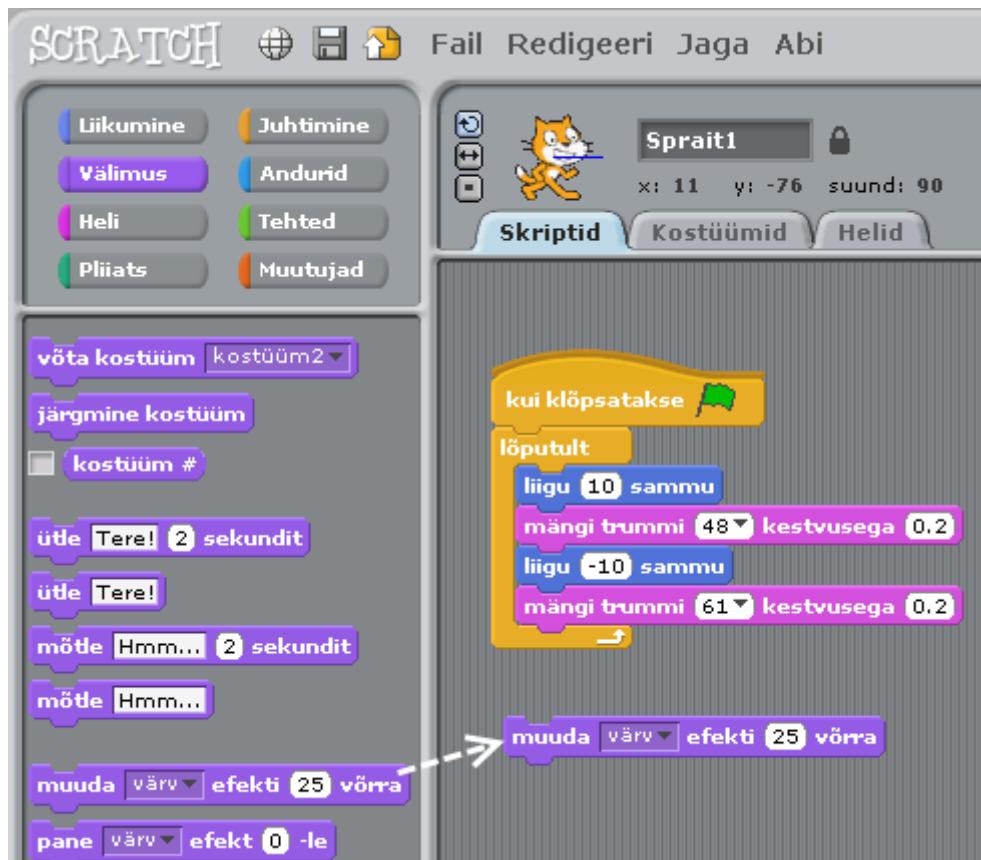
Lohista plokk kui klõpsatakse skripti alasse ja pane pinu peale.

Iga kord kui sa klöpsad rohelist lippu skript käivitub. See töötab põhimõtteliselt lõputult.
Skripti peatamiseks klöpsa punast nuppu.

6 Muudame värvit

Proovi nüüd midagi muud...

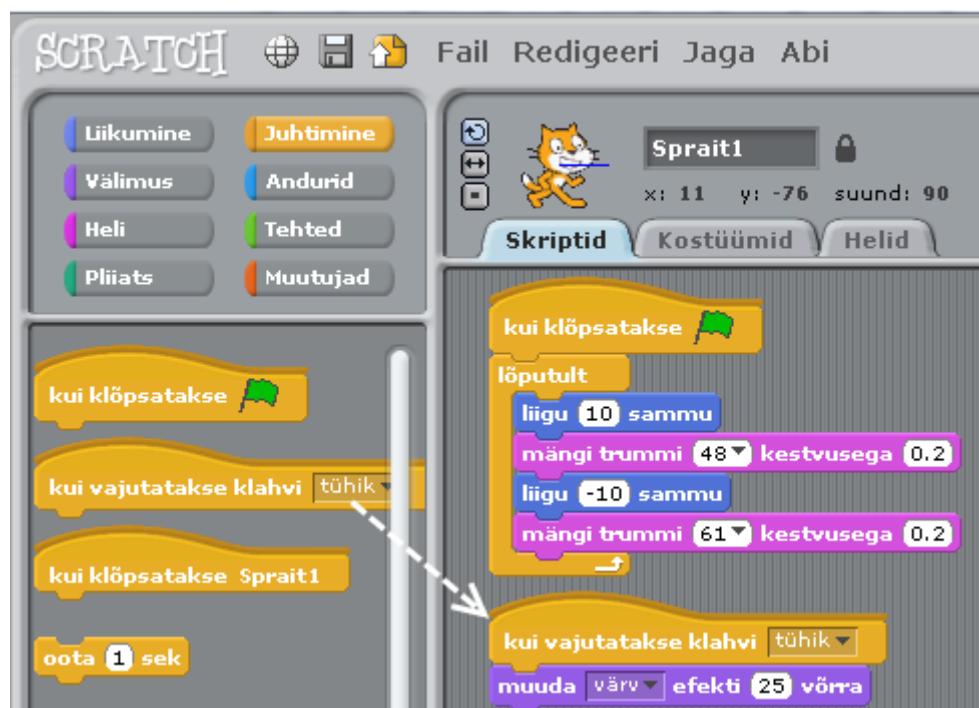

Lohista skripti alasse **muuda efekti**-plokk.

Klõpsa plokki ja vaata, mis toimub.

7 Vajutame klahve

Pane peale plokk

Vajuta tühiku klahvi ja vaata, mis toimub

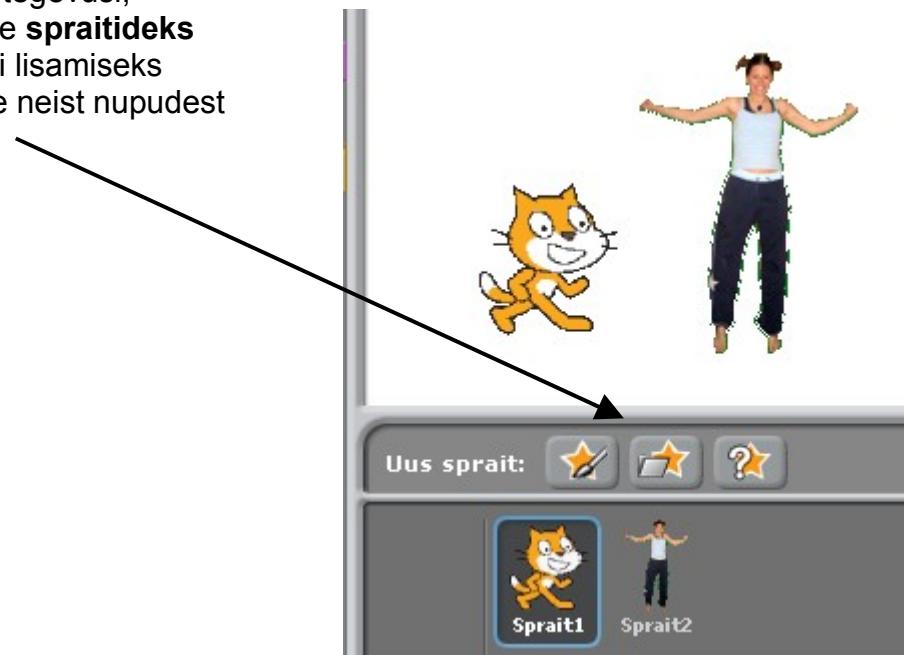

Menüst saad valida mõne teise klahvi

8

Lisame spraidi

Kõike objekte, millega määratkse tegevusi, nimetatakse **spraitideks**. Uue spraidi lisamiseks klõpsa ühte neist nupudest

Uue spraidi nupud

Joonista oma sprait

Vali sprait failist

Võta juhuslik sprait

Selle spraidi saamiseks klõpsa

nuppu ja vali kaustast "People" sprait (fail) "jodi1".

Mida see nupp teeb? Proovi!

9

Uuri ja proovi!

Nüüd te saate öelda spraidile, mida teha. Proovige järgnevat või midagi muud.

Ütle midagi

Klõpsa **ütle**-ploki sees olevat ava ja tipi suvaline tekst.
Proovi ka **mõtle**-plokki.

| Tere!

PILDI (GRAAFIKA) EFEKTID

Vali menüüst erinevaid efekte ja tee iga kord topeltklõps plokil

Efekti eemaldamiseks klõpsa punast nuppu!

10

Proovi veel!

LISA HELI

Klöpsa lipikut **Helid**.

Lindista midagi, kasuta nuppu **Lindista**.

Või impordi helifail
(MP3, AIF või WAV-vorming).

mängi heli-

Siis klöpsa lipikut Skriptid ja kasuta plokki.
Vali vajalik heli avanevast menüüst

ANIMATSIOON

Lülitudes järjest ühelt kostüümilt teisele, saab luua animatsioone.

Uue kostüumi lisamiseks klöpsa lipikut **Kostüümid**.

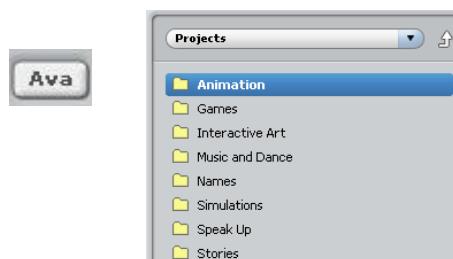
Siis klöpsa nuppu **Impordi** ja vali teine kostüüm. (Näiteks proovi pilti "jodi2" kaustas "People")

Nüud klöpsa lipikut **Skriptid** ja tee skript, mis vahetas kostüüme.

Saa saad luua erinevat tüüpi projekt Scratch'i abil.

Tutvumiseks projektide näidetega Klõpsa nuppu **Ava** ja vali kausta **Projects** alamkaustades sobivaid projekte

Idee...

Saa väid alustada omaenda pildiga. Võid alustada oma lemmikloomaga. Võid animeerida oma nime tähed.

Kui tekkib uue projekti idee, klõpsa nuppu **Uus!**

Klõpsa nuppu **Jaga!** kui tahad laadida oma projekti ülesse Scratch'i kodulehele

<http://scratch.mit.edu>.

Külusta Scratch'i kodu, vaata ja õpi!

Scratch on uus programmeerimiskeel, mis teeb lihtsaks interaktiivsete lugude, mängude ja animatsioonide loomise ja loodu jagamine teistega vebis.

Scratch on loodud Massachusetts'i Tehnoloogia Instituudi (Massachusetts Institute of Technology - MIT) Meedia Laboratoorimi Lifelong Kindergarten grupi poolt (<http://llk.media.mit.edu>). Grupp tegeleb uute tehnoloogiate loomisega, mis, kasutades lastepäerast lähenemisviisi (näiteks Lego klotsid), võimaldavad projekteerida, luua ja õppida kaasaegset infotehnoloogiat.

Scratch'i loomist toetasid Amerika Rahvuslik Teadusfond, Microsoft, Inteli Fond, Nokia, MIT'i Meedia Laboratooriumi Konsortium.

Materjal kujutab endast, Scratch'i abiinfosüsteemi kuuluva, juhendi "Getting Started with Scratch" tõlget. Juhendi (ja ka teised materjalid), on koostanud Natalie Rusk ja Scratch'i arendusmeeskonna liikmed.

Antud tõlke ning ka Scratch'i keskonna ja Scratch'i kasutamisjuhend'i (Scratch. Reference Guide) tõlket on teinud Tallinna Tehnikaülikooli Informaatika-instituudi töötajad: Jüri Vilipöld ja Jaan Übi.

Antud tõlke vormisamisel kasutati alusena norrakeelset versiooni 1.3.1 originaaljuhendi tõlget GettingStartedScratch-MSWord-Norwegian.doc, mille on teinud Torbjørn Skauli.

Antud juhend sisaldab vaid kõige esmasti infot Scratch'i kohta. Põhjalikumat infot saab juhendist "Scratch. Reference Guide", mis kuulub abiinfosüsteemi ja on kätesaadav ka Scratch'i toetuslehel <http://info.scratch.mit.edu/Support>, kus viiteid ka muudele materjalidele. Eestikeelse juhendi võib saada: [PDF-dokument](#), [HTML-dokument](#).